

Mölndals kommun

molndals.stad@molndal.se

Rektorn vid Västerbergsskolan

Ingela.boren@molndal.se

Beslut för grundskola med fritidshem

efter tillsyn av Västerbergsskolan
i Mölndals kommun

Tillsyn av Västerbergsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mölndals kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Västerbergsskolan besöktes av Skolinspektionen den 17 april 2012.

Helhetsbedömning

Under perioden 2009-2011 har eleverna i årskurs 5 haft hög måluppfyllelse medan kunskapsresultaten för eleverna i årskurs 3 varit lägre. Skolan har i sitt systematiska kvalitetsarbete analyserat resultaten och konstaterat att den stora andelen nyanlända elever har en stark påverkan på resultaten i de lägre årskurserna. Utifrån den vetskapen har stödinsatser satts in. Bland annat har nästan hälften av skolans elever studiehundledning på modersmålet. Den högre måluppfyllelsen i årskurs 5 är, enligt skolan, ett resultat av dessa stödinsatser.

I tillsynen har inget annat framkommit än att Västerbergsskolan utgör en trygg miljö för eleverna och att skolan bedriver ett regelbundet och målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller emellertid inte författningarnas krav i alla delar. Detta då grundskolans, förskoleklassens och fritidshemmets specifika förutsättningar och behov av insatser inte framgår av planen.

Lärarna vid Västerbergsskolan har under innevarande läsår arbetat med att diskutera och analysera de nya kursplanerna samt fokuserat på att förbättra de individuella utvecklingsplanerna och skriftliga omdömena. Skolan har dock inte nått ända fram i detta arbete eftersom många av de skriftliga omdömena inte relaterar till de nationella kunskapskraven i respektive ämne. Skolan måste därför säkerställa att dessa dokument uppfyller skollagens krav och således blir ett användbart verktyg för eleverna i deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Västerbergsskolan i Mölndals kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de

har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mölndals kommun att senast den 2012-08-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero.

I detta ingår att:

Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen).

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Det finns inte en plan mot kränkande behandling som innehåller konkreta åtgärder som skolenheten och varje särskild verksamhet avser att påbörja och genomföra under det kommande året utifrån en aktuell kartläggning.

Motivering:

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Vidare ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Västerbergsskolan har ett dokument som innefattar en likabehandlingsplan och en årlig plan mot kränkande behandling. Planen gäller för hela verksamheten, det vill säga fritidshem, förskoleklass samt grundskola i årskurserna 1-6. Av planen, samt i intervjuer med personal, elever och rektor, framkommer att kartläggningar som ligger till grund för planerade insatser genomförs minst en gång per år. Med utgångspunkt i resultaten från kartläggningarna redovisas behov och planerade åtgärder för rektorns samtliga verksamheter. Det görs emellertid ingen särredovisning av vilka behov respektive verksamhet har och därmed inte vad respektive verksamhet specifikt behöver arbeta med.

I tillsynen har Skolinspektionen också identifierat en brist avseende skolans och fritidshemmets avsaknad av rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen. I samband med Skolinspektionens besök har dock dessa rutiner färdigställts och Skolinspektionen avstår därför från ingripande i denna del.

Utredningen visar att Västerbergsskolan årliga plan mot kränkande behandling omfattar flera olika verksamheter utan att det tydligt framgår vad som gäller varje särskild verksamhet. Därmed utgår inte planen från de behov som finns i

varje särskild verksamhet inom skolenheten. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Läraren ska i utvecklingsplanen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I samtal med skolans lärare samt rektor framkommer att skolan under innevarande läsår har fokuserat på att utveckla de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen. De omdömen som Skolinspektionen tagit del uppfyller i skiftande grad författningarnas krav. I merparten av dessa går det inte att se vilka nationella kunskapskrav för respektive ämne elevernas kunskapsutveckling ska bedömas emot.

Av utredningen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare inte informeras fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling eftersom de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Under perioden 2009-2011 nådde eleverna i årskurs 5 i hög utsträckning målen att uppnå i samtliga ämnen. Eleverna i årskurs 3 hade däremot en längre måluppfyllelse under samma period. Detta framgår av skolans resultatsammanställning.

I svenska som andraspråk nådde 86 procent av eleverna i årskurs 5 målen under år 2011. Måluppfyllelsen i övriga ämnen låg mellan 92 och 100 procent för eleverna i årskurs 5. Under år 2010 och 2009 var elevernas måluppfyllelse i matematik något lägre, 88 procent, jämfört med 96 procent under år 2011. Under år 2009 var måluppfyllelsen lägre i svenska, 76 procent, jämfört med under 2010 och 2011 då 100 procent nådde målen. I övriga ämnen var måluppfyllelsen under år 2009 och 2010 i paritet med resultaten under år 2011.

Andelen elever i årskurs 5 som nådde målen på de nationella ämnesproven år 2010 var 92 procent i engelska, 88 procent i matematik, 100 procent i svenska samt 86 procent i svenska som andraspråk. Dessa resultat låg över resultatet för riket som helhet. År 2009 var resultaten lägre. 84 procent nådde då kravnivån på de nationella ämnesproven i engelska, 84 procent i matematik och 67 procent i svenska. I svenska som andraspråk var det dock 92 procent som nådde målen.

I årskurs 3 var det under år 2011 86 procent som nådde målen i svenska, 67 procent i svenska som andraspråk och 80 procent i matematik. Året innan var det 80 procent som nådde målen i svenska respektive svenska som andraspråk samt 72 procent som nådde målen i matematik. Under år 2009 nådde 70 procent målen i svenska, 88 procent i svenska som andraspråk och 75 procent i matematik.

På de nationella ämnesproven nådde eleverna i årskurs 3 lägre resultat än genomsnittet för riket både under 2009 och 2010. År 2011 nådde 59 procent kravnivån på de nationella ämnesproven i matematik, året innan var det 52 procent och under år 2009 var det 75 procent. Motsvarande resultat i svenska var 63, 74 respektive 70 procent. Noterbart är att resultaten i svenska som andraspråk på de nationella ämnesproven var väldigt låga, 23 respektive 36 procent, under år 2011 och 2010. Siffrorna baseras emellertid på få elever och ska därför tolkas med försiktighet. Under 2009 var det 88 procent som nådde kravnivån på ämnesprovet.

I intervjuer med elever, lärare och rektor har inget annat framkommit än att skolan och fritidshemmet utgör en trygg miljö för eleverna och att skolan bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling. Tillsynen visar att fritidshemmet kompletterar skolan och erbjuder en meningsfull fritid för eleverna.

Trots ett medvetet och väl fungerande arbete med särskilt stöd redovisar skolan en andel elever som inte når målen/kunskapskraven i alla ämnen. Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Beskrivning av Västerbergsskolan

Västerbergsskolan är en F-6 skola belägen i Mölndals kommun. Eleverna går i åldershomogena klasser, där alla elever i en årskurs bildar en klass. Skolan har även en förberedelseklass för nyanlända elever samt fritidshem. Dessa verksamheter bildar skolenheten "Bifrost pedagogiska enhet", vilken leds av en rektor. Skolan har 34 elever i förskoleklass och 134 elever i årskurs 1-6. 16 lärare och 8 fritidspedagoger är verksamma vid skolan och fritidshemmet.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Daniel Talje
Utredare

Skolinspektionen

Beslut

2012-05-11

7 (9)

Dnr 43-2011:5678

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet redovisas i ett sammanfattande beslut. Fritidshem vid kommunala och fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av dessa grundskolor. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka

åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).